

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Valeriu Mitrofan,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Valeriu Mitrofan împotriva Centrului de Excelență în Construcții cu privire la accesul la informație și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 7 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 3ra-406/23

NR. PIGD 2-20032381-01-3ra-11042023)

Recursul declarat până la 01 septembrie 2023. Art. 246 din Codul administrativ (în redacția în vigoare până la 01 septembrie 2023). Termenul recursului. Depunerea recursului cu omiterea termenului prevăzut de art. 245 alin.(1) din Codul administrativ, în redacția la data depunerii acestuia.

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, jud. M. Gandrabur,
Curtea de Apel Chișinău, jud. G. Mîra, Gr. Dașchevici, A. Bostan,

2 iulie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces recursul depus de Valeriu Mitrofan,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 5 martie 2020, Valeriu Mitrofan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Centrului de Excelență în Construcții, solicitând constatarea încălcării dreptului de acces la informație, obligarea pârâtului de a-i elibera copia fișelor din Registrul privind evidența ordinelor emise în decembrie 2019 (registrul reflectă data, numărul de înregistrare, denumirea sau titlul ordinului), solicitate prin cererea din 3 februarie 2020, încasarea prejudiciului moral cauzat în mărime de 1 000 de lei.

2. Prin încheierea din 11 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a declinat competența de la examinarea cauzei civile la acțiunea înaintată de Mitrofan Valeriu împotriva Centrului de Excelență în Construcții privind constatarea încălcării dreptului de acces la informație și încasarea prejudiciului moral. S-a remis cauza pentru redistribuire aleatorie judecătorului specializat în materie de contencios administrativ.

3. În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, la 3 februarie 2020 a adresat Centrului de Excelență în Construcții o cerere cu privire la accesul la informație, cu numărul de intrare 01-16/18, prin care a solicitat eliberarea copiilor fișelor din Registrul privind evidența ordinelor emise la Centrul de Excelență în Construcții în perioada decembrie 2019. Copiile actelor solicitate sunt cu caracter public și nu cad sub incidența informației oficiale cu caracter limitat. Până la adresarea în instanță de judecată nu a primit copiile actelor solicitate, ceea ce contravine prevederilor art. 16 alin. (1) din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 cu privire la accesul la informație. Centrul de Excelență în Construcții prin acțiunile/inacțiunile sale a neglijat în mod flagrant prevederile art. 5, art. 7, art. 10, art. 11, art. 12, art. 15, art. 16 din Legea privind accesul la informație.

4. În ceea ce vizează repararea prejudiciului moral, reclamantul a precizat că cerința formulată în cererea nr. 01-16/18 din 3 februarie 2020 nu era pur formală, dimpotrivă aceasta urmărea satisfacerea interesului de a cunoaște ce ordine au fost emise de pârât și cum au fost îndeplinite. Cererea privind accesul la informație conținea suficiente indicii care ar fi permis autorității diligente identificarea și comunicarea informației solicitate, însă Centrul de Excelență în Construcții acționând în mod deliberat a ales să nu ofere răspunsul în termenul prevăzut de lege. Astfel, luând în considerare

comportamentul administrației Centrului de Excelență în Construcții, care denotă tendința de a acționa deliberat în vederea îngrădirii nejustificate a dreptului său la accesul la informație, miza pe care o avea la obținerea informației solicitate, instanța de judecată în cazul dat are menirea de a stabili că comunicarea peste termen a informațiilor solicitate sau neeliberarea documentelor solicitate i-au cauzat suferințe psihice. Principiul legalității care este unul fundamental în statul de drept, obligă autoritățile să se conducă în activitatea acestora exclusiv de lege și nu de emoții sau frustrări, iar eventualele abuzuri din partea justițiabililor urmează a fi contracarate în limitele și potrivit procedurilor stabilite de lege. Ținând cont de vinovăția pârâtului la cauzarea prejudiciului, reclamantul a estimat suma de 1 000 de lei ca fiind suficientă pentru a compensa orice prejudiciu de ordin moral cauzat prin refuzul de a furniza informația solicitată prin cerere.

5. La fel, a menționat că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a făcut o serie de aprecieri notabile în ceea ce privește confirmarea prejudiciului moral, constatând în repetate rânduri ca proba faptei ilicite este suficientă, urmând ca prejudiciul și raportul de cauzalitate să fie prezumate, instanțele urmând să deducă cauzarea prejudiciului moral din simpla existență a faptei ilicite de natură să producă un prejudiciu și a împrejurărilor în care a fost săvârșită, soluția fiind determinată de caracterul subiectiv, intern al prejudiciului moral, proba sa directă fiind practic imposibilă (cauza A. c. Norvegiei, nr. 28070/06, 09 aprilie 2009). Iar în cauzele Danev c. Bulgariei, Iovtchev c. Bulgariei, CtEDO a reținut, în esență, încălcarea Convenției, după ce a considerat abordarea formalistă a instanțelor naționale, care au pe seama reclamantului obligația de a dovedi existența unui prejudiciu moral cauzat prin faptă ilegală, prin dovezi susceptibile care să confirme manifestări externe ale suferințelor fizice și psihologice, avuseseră ca rezultat privarea de despăgubirea care ar fi trebuit să o obțină.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

6. Prin hotărârea din 15 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Valeriu Mitrofan împotriva Centrului de Excelență în Construcții din or. Chișinău cu privire la furnizarea informației solicitate prin cererea din 3 februarie 2020 și repararea prejudiciului moral.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

7. La 2 august 2021 și la 04 octombrie 2021, prin intermediul poștei electronice (Vol.I, f.d.238, 241-242), Valeriu Mitrofan a depus apel nemotivat și respectiv a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 15 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, emiterea unei noi decizii de admitere a cererii de chemare în judecată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

8. Prin decizia din 7 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Valeriu Mitrofan. S-a menținut hotărârea din 15 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

9. La 4 ianuarie 2023 și la 9 martie 2023, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d. 142, 136), Valeriu Mitrofan a depus recurs motivat, precum și nemotivat împotriva deciziei din 7 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termen a cererii de recurs, admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

10. Referitor la solicitarea de repunere în termenul de recurs, recurentul a notat că instanța de apel a emis decizia la 7 iunie 2022, însă până la 4 ianuarie 2023 nu i-a fost expediat nici dispozitivul acesteia și nici decizia motivată.

11. La 26 aprilie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului copia recursului, creând astfel participanților la proces condiții egale de cunoaștere modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire, extrasul din poșta electronică, anexate la materialele dosarului (Vol.II, f.d.167-168).

12. Intimatul nu a făcut uz de dreptul procesual și nu a depus referință la recurs.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

13. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 a fost modificat cadrul normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a treia „Procedura contenciosului administrativ” din Codul administrativ, în special prevederile cu privire la temeiurile recursului.

14. Art.XI din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023:

„(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art.IV, V pct.1–9 și 11–16 și art.VII, care vor intra în vigoare la 1 septembrie 2023.

(3) Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

15.Art. 244 din Codul administrativ:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

16.Art. 245 din Codul administrativ (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„(1) Recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.
(2) Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.”

17.Art. 96 din Codul administrativ:

„(1) Notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.
(2) Autoritățile publice trebuie să se asigure că participanții la procedură indică, în cadrul procedurii, o modalitate principală de comunicare, precum și modalități alternative.
(3) Participantul la procedura administrativă care nu locuiește în Republica Moldova este obligat, la cererea autorității publice, să desemneze un reprezentant împuternicit în Republica Moldova responsabil de recepționarea corespondenței.”

18.Art. 97 din Codul administrativ:

„(1) Notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod.
(2) Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziția autorității publice.
(3) Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare:
a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării;
b) notificare prin poștă cu act de notificare;
c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată;
d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.
(4) La celelalte forme de notificare prevăzute la art.110–113 se poate recurge numai în condițiile reglementate de prezentul cod.”

19.Art. 22 din Codul civil:

(1) Se consideră notificare comunicarea unui act juridic sau a unei informații într-un scop juridic.
(2) Notificarea poate fi făcută prin orice mijloace adecvate circumstanțelor dacă legea sau actul juridic nu impune o anumită cerință de formă.
(3) Notificarea produce efecte din momentul când ajunge la destinatar, cu excepția cazului în care aceasta prevede un efect întârziat.
(4) Notificarea se consideră ajunsă la destinatar:
a) când este predată destinatarului;
b) când este predată la adresa poștală indicată de destinatar în acest scop ori, în lipsa acesteia, la sediul destinatarului persoană juridică sau la domiciliul destinatarului persoană fizică;
c) în cazul unei notificări transmise prin poștă electronică sau prin alt mijloc de comunicare individuală, când poate fi accesată de către destinatar; sau
d) când este pusă în orice alt fel la dispoziția destinatarului într-un loc și într-un mod care fac posibil în mod rezonabil accesul destinatarului, fără întârziere.

(5) Notificarea se consideră că a ajuns la destinatar după îndeplinirea uneia dintre cerințele prevăzute la alin.(4), oricare dintre acestea este îndeplinită mai întâi.

20.Art. 246 din Codul administrativ (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

(2) Recursul se declară inadmisibil în special când:

a) decizia instanței de apel nu poate fi contestată cu recurs;

b) recursul este depus în mod repetat;

c) recursul este depus de o persoană neîmputernicită;

d) recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.245 alin.(1);

e) motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.245 alin.(2);

f) cererea de recurs nu corespunde cerințelor stabilite la art.244 alin.(2), art.233 alin.(1) și (2) și art.234 alin.(2) și recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

21. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că termenul de declarare a recursului este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o abordare a recursului în fond. Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are drept ca scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice. Decăderea din dreptul de acces la justiția Curții Supreme de Justiție constituie, de asemenea, un factor, de securitate juridică conținută în regula de 30 de zile de la data notificării deciziei și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată. Notificarea se dispune în instanța de judecată, prin alegerea unei modalități prevăzute la art. 96 alin. (1) și art. 97 alin. (3) din Codul administrativ, citate supra. Astfel, termenul de depunere a recursului începe să curgă imediat din ziua următoare notificării deciziei instanței de apel. Notificarea deciziei instanței de apel participanților la proces are drept scop comunicarea adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor textului cuprins în actul de procedură. Întru conformarea aducerii la cunoștință a actului de procedură participanților la proces, este necesar a fi anexată dovada recepționării acestuia la materialele cauzei.

22. Din materialele cauzei rezultă că instanța de apel a pronunțat în ședință de judecată publică dispozitivul deciziei la 7 iunie 2022 (Vol.II, f.d.116).

23. Conform extrasului din poșta electronică, lui Valeriu Mitrofan i-a fost notificat la 19 iulie 2022 dispozitivul deciziei instanței de apel (Vol.II, f.d.131), la adresa valeriu.mitrofan@mail.ru. Aceasta fiind adresa electronică utilizată de către ultimul chiar la expediere a apelului nemotivat

și motivat, ceea ce poate fi reținut ca o acceptare să-i fie comunicate actele de procedură inclusiv prin intermediul poștei electronice.

24. Mai mult, instanța de recurs reiterează că art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, reglementează o atare modalitate de comunicare a actelor judecătorești. Pentru aplicarea acestor norme de drept procedural, este necesar ca acest mijloc să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui. Așadar confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului; data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc. Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul pre-citat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități. Cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri. În lipsa acestor mențiuni și prin anexarea extrasului de pe portalul poștei electronice a instanței de apel, care atestă că recurentului i-a fost notificat dispozitivul deciziei instanței de apel, se demonstrează incontestabil faptul că dispozitivul deciziei i-a fost adus la cunoștință.

25. În atare circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel a asigurat notificarea copiei dispozitivului deciziei recurentului la 19 iulie 2022, conform extrasului din poșta electronică (Vol.II, f.d.131), iar acțiunile instanței ierarhic inferioare întreprinse în vederea notificării actului emise, corespund exigențelor legale.

26. Însă recurentul Valeriu Mitrofan nu a depus recursul nemotivat în termen de 30 de zile de la notificarea dispozitivului deciziei instanței de apel, contrar prevederilor art. 245 alin.(1) din Codul administrativ, în redacția în vigoare până la 1 septembrie 2023. Or, în virtutea prevederilor art.96 alin.(1), (2), art.97 din Codul administrativ coroborat cu prevederile art. 22 alin.(3), (4), (5) din Codul civil, având în vedere notificarea dispozitivul deciziei instanței de apel, recurentul urmau a se conforma prevederilor legale și a depune recursul în termen 30 de zile de la notificarea dispozitivului deciziei instanței ierarhic inferioare.

27. Instanța de recurs reiterează că deși dispozitivul deciziei instanței de apel a fost notificat recurentului la 19 iulie 2022, ultimul a depus recurs nemotivat la 9 martie 2023, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.136-137), însă recurentul nu s-au conformat termenului de 30 de zile în sensul art. 245 alin.(1) din Codul administrativ, în redacția în vigoare până la 1 septembrie 2023, de la notificarea dispozitivului deciziei.

28. În ceea ce vizează notificarea deciziei motivate a instanței de apel la adresa indicată inițial în cererea de chemare în judecată, fiind restituită corespondența cu mențiunea „plecat” (Vol.II, f.d.134), chiar și în contextul în care în cererea de apel Valeriu Mitrofan a indicat o altă adresă, acest aspect nu justifică omiterea termenului de contestare și nu poate fi apreciat că o depunere la 4 ianuarie 2023 în termen a motivării recursului.

29. Or, recurentul nu s-a conformat prevederilor art.245 alin.(1) din Codul administrativ și nu a depus inițial recursul nemotivat în termen de 30 de zile, având în vedere notificarea dispozitivului deciziei instanței de apel la 19 iulie 2022, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.131). De altfel, recursul nemotivat a fost depus la 9 martie 2023, deși la 4 ianuarie 2023 a prezentat recursul motivat.

30. Drept urmare, decad argumentele recurentului precum că până la 4 ianuarie 2023 nu i-au fost notificate actele judecătorești emise, în situația în care s-a confirmat cu certitudine notificarea dispozitivului deciziei instanței de apel.

31. Certitudinea legală impusă regulilor procedurii în contencios administrativ, în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de contencios administrativ nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

32. Or, fiind interesați de soluționarea cauzei în ordine de recurs, recurenții urmau să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja dreptul de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența CtEDO, prin efectuarea actului de procedură în interiorul termenului prevăzut de lege, la caz, prin depunerea recursului în conformitate cu art.245 alin.(1), (2) din Codul administrativ, în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023).

33. Deși recurentul a solicitat în recursul motivat repunerea în termenul de recurs, însă argumentele aduse de ultimul nu justifică temeinicia acesteia și astfel, urmează a fi respinsă. Mai mult, recurentul deși indică că până la 4 martie 2023 nu i s-a notificat nici dispozitivul și nici decizia motivată a instanței de apel, însă extrasul din poșta electronică atestă că la 19 iulie 2022 i-a fost notificat dispozitivul deciziei instanței de apel.

34. Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

35. Jurisprudența CtEDO relevă că participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale. Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs prevăzut la art. 245 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

36. Totodată, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

37. Subsecvent, corelând circumstanțele faptice constatate cu normele legale citate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că la depunerea recursului, recurentul nu a respectat prevederile art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, în redacția în vigoare la data declarării recursului și drept urmare recursul depus de Valeriu Mitrofan, este inadmisibil.

38. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 230 și 246 din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge solicitarea lui Valeriu Mitrofan formulată în recursul motivat cu privire la repunerea în termenul pentru declararea recursului.

Declară inadmisibil recursul depus de Valeriu Mitrofan.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc